

Saostus- ja umpisäiliölietteiden käsittelytaksaksi 1.1.2020 alkaen

Palvelupäällikkö Saija Pöntinen Alueelliset jätehuollon viranomaispalvelut

Jätevesilietteiden jätehuolto

Saostus- ja umpisäiliölietteet ovat jätelain (646/2011) mukaista jätettä. Jätelain 32 §:n mukaan kunnan on järjestettävä asumisessa sekä kunnallisessa hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvän saostus- ja umpisäiliölietteen jätehuolto. Jätelain 33 §:n mukaisen toissijaisen vastuun perusteella kunta vastaa myös muilla kiinteistöillä syntyvien saostus- ja umpisäiliölietteiden jätehuollosta, jos jätteen haltija pyytää palvelua muun palvelutarjonnan puutteen vuoksi ja jätevesiliete soveltuu käsiteltäväksi kunnan jätehuoltojärjestelmässä.

Saostus- ja umpisäiliölietteiden käsittely on järjestetty kunnallisille jätevedenpuhdistamoille. Alueen jätehuoltopalvelut hoitava kunnallinen jäteyhtiö, Jätekuukko, on tehnyt kuntien vesihuoltolaitosten kanssa sopimukset vastaanottopalvelusta. Kuljetukset on sen sijaan järjestetty jätelautekunnan päätöksen 31.10.2013 mukaisesti kiinteistön haltijan järjestäminä eli kuljetuksia ei ole Jätekuukon toimesta kilpailutettu. Kukin kiinteistön haltija tilaa jätevesilietteiden kuljetuksen valitsemaltaan jätehuoltorekisteriin merkityltä kuljettajalta.

Jätevesilietteiden käsittelytaksan perusteet

Koska saostus- ja umpisäiliöliete käsitellään kunnallisessa jätehuoltojärjestelmässä, on käsittelystä perittävä jätelain 78 §:n mukaisesti jätemaksua, jolla katetaan aiheutuvat kustannukset. Jätelautekunnan on hyväksyttävä jätelain 79 §:n mukaan taksa, jossa määritellään lietteiden käsittelymaksujen perusteet. Käsittelymaksut yksittäisille kiinteistön haltijoille määrätään taksan mukaisesti. Kuljetushinnoista jätelautekunta ei sen sijaan päättä, vaan niistä kukin kuljetusyritystä päättää itsenäisesti.

Saostus- ja umpisäiliölietteen käsittelymaksu koostuu kuntien vesihuoltolaitoksille tulevasta vastaanottohinnan osuudesta sekä Jätekuukolle tulevasta laskituksen ja rekisterin hoitamisen osuudesta. Kuntien vesihuoltolaitosten vastaanottohinnalla katetaan lietteiden vastaanoton ja puhdistamokäsittelyn kustannuksia. Laskituksen ja rekisterin hoidon osuudella katetaan keskitetyn rekisterin hoidon ja laskituksen kustannuksia, joita aiheutuu Jätekuukolle.

Jätemaksut suoritetaan Jätekuukolle, joka toimii jätelautekunnan lukuun ja hoitaa toimeksiantotehtävänä laskituksen ja maksukertymien seurannan. Jäteyhtiö maksaa vastaanottohintojen osuudet kunnille tai kuntien vesihuoltolaitoksille.

Kuntien vesihuoltolaitoksille maksettava vastaanottohinta

Savo-Pielisen jätelautakunnan toimialueella on ollut vuodesta 2014 lähtien voimassa yhtenäiset maksut saostus- ja umpisäiliölietteiden käsittelylle kaikissa kunnissa. Ennen vuotta 2014 käytössä oli kunnittain suuresti vaihtelevat vastaanottohinnat. Kunnissa oli myös tehty erilaisia ratkaisuja sille, mikä oli eri lietelaatujen eli saostussäiliölietteen ja umpisäiliölietteen hinnan suhde. Osassa kuntia näiden lietteiden käsittelyhinnat olivat samat, osassa kuntia eri laatuisten lietteiden hinnoissa oli hyvinkin suuri ero.

Yhtenäiset käsittelymaksujen periaatteet muodostettiin kuntien vesihuoltolaitosten kanssa käydyissä neuvotteluissa. Eri lietelaaduille laskettiin erisuuret hinnat, koska ne poikkeavat ominaisuuksiltaan ja näin ollen myös käsittelykustannuksiltaan toisistaan. Umpisäiliölietteen vastaanottohinnaksi otettiin alun perin kaikkien kuntien jätevesimaksujen keskiarvo, minkä päälle laskettiin lietteen vastaanoton aiheuttamat kustannukset. Saostussäiliölietteen vastaanottohinta laskettiin tämän jälkeen siten, että kunnille tilitettävät liettemaksut pysyivät kokonaisuudessaan ennallaan.

Vastaanottohinnan yhtenäistämällä pyrittiin siihen, että alueen asukkaat olisivat mahdollisimman yhdenvertaisessa asemassa toisiinsa nähden. Yhtenäisen hinnan arvioitiin myös vastaavan aiempaa paremmin lietteiden käsittelykustannuksia ja ohjaavan jätteenkuljetusyrittäjiä siihen, että lietteet kuljetetaan lähimmälle jätevedenpuhdistamolle, kun käsittelyhinnoissa ei ole eroja.

Yhtenäisten käsittelymaksujen käyttöönoton jälkeen kuntien vesihuoltolaitosten yhteyshenkilöiltä on selvitetty vuosittain maksujen muutostarpeita ja maksua on korotettu kerran vuoden 2016 alussa. Nyt käydyssä keskustelun pohjalta on todettu, että hintaa on kuntien vesihuoltolaitoksilla paikoin tarvetta tarkistaa vuoden 2020 alussa, jotta voidaan kattaa tarvittavien investointien kustannuksia ja kohonneita käyttökustannuksia. Lietteiden käsittelymaksun vastaanottohinnan osuutta esitetään korotettavaksi näillä perusteilla noin 5 %. Nyt tehtävä korotus on kohtuullinen ottaen huomioon sen, että hinta on pysynyt usean vuoden ajan samalla tasolla.

Laskutuksen ja rekisterin hoidon kustannukset

Savo-Pielisen jätelautakunnan toimialueella on käytössä saostus- ja umpisäiliölietteiden käsittelymaksun laskutusta varten keskitetty rekisteri- ja laskutusjärjestelmä, joka perustuu jätelautakunnan päätökseen 15.12.2011. Järjestelmässä kuljettajat ilmoittavat tiedon kiinteistöittäin noudetuista lietemääristä Jätekuolle joko paperisella siirtoasiakirjalla tai sähköisesti päätelaitteella. Jos kuljettaja ei ole sopinut tietojen toimittamisesta suoraan kunnalliselle jäteyhtiölle, ne toimitetaan jätehuoltoviranomaiselle. Tieto kultakin kiinteistöltä tyhjennetyistä lietemääristä ja lietteen käsittelystä viedään jätelautakunnan ja Jätekuon yhteisesti pitämään jätehuollon asiakasrekisteriin. Jätekuo hoitaa käsittelymaksun laskutuksen rekisteriin vietyjen tietojen pohjalta.

Laskutuksesta ja jätehuollon asiakasrekisterin hoidosta aiheutuu Jätekuolle kustannuksia, joten kuntien vesihuoltolaitosten vastaanottohinnan päälle on lisätty maksu näiden kustannusten kattamiseksi. Jätelain ja aiheuttaja maksaa -periaatteen mukaisesti saostus- ja umpisäiliölietteen jätehuollosta aiheutuvat kustannukset katetaan

28.11.2019

näitä kustannuksia aiheuttavilta jätteen haltijoilta kerättävillä lietekuutioittain määräytyvillä maksuilla. Saostussäiliölietteen osalta rekisterin hoidon ja laskutuksen maksu on kaksinkertainen umpisäiliölietteeseen verrattuna, jotta kutakin tyhjennystapahtumaa kohden maksut olisivat samansuuntaiset (umpisäiliölietettä tyhjenetään tyypillisesti enemmän kuin saostussäiliölietettä).

Laskutuksen ja rekisterin hoidon osuutta maksussa korotetaan sitäkin 5 %, koska Jättekukolla on tarvetta uudistaa lietteiden tyhjennystietojen ilmoittamiseen ja tallentamiseen tarvittavia laitteistoja ja tietojärjestelmiä. Tätä osuutta maksusta ei ole nostettu vuoden 2014 jälkeen, joten tältäkin osin korotus on kohtuullinen.

Käsittelymaksut jatkoissa

Saostussäiliölietteen uusi käsittelymaksu tulee olemaan 17,55 euroa/m³ (sis. alv 24 %). Aikaisemmin maksu oli 16,70 euroa/m³ (sis. alv 24 %).

Umpisäiliölietteen uusi käsittelymaksu tulee olemaan 5,60 euroa/m³ (sis. alv 24 %). Aikaisemmin maksu oli 5,35 euroa/m³ (sis. alv 24 %).

Yhtä tyypillisen kokoista saostussäiliön tyhjennystapahtumaa kohti maksun korotus on noin 1,50-2,50 euroa. Saostussäiliöt tyhjenetään tavallisesti noin kerran vuodessa. Yhtä umpisäiliön tyhjennystapahtumaa kohti maksun korotus on säiliön koosta riippuen tyypillisesti noin 0,50-1,50 euroa. Umpisäiliöt tyhjenetään kiinteistöillä tarpeen mukaan, kun ne täyttyvät.

Asian valmistelu ja tiedottaminen

Jätetaksa-asiakirja on valmisteltu jätehuoltoviranomaisessa. Kuntien vastaanottohintojen muuttamisesta on käyty sähköpostikeskustelu kuntien jätevesihuollon yhteyshenkilöiden kanssa, ja muutos vastaanottohintaan on tehty tämän keskustelun pohjalta. Kustannukset laskutuksesta ja rekisterin hoitamisesta on selvitetty kunnalliselta jäteyhtiöltä.

Koska taksan rakenteeseen ei tehdä muutoksia ja kustannusten nousuun perustuvat korotukset lietteiden käsittelymaksuissa ovat vähäisiä, ei asian katsota vaikuttavan sillä tavoin huomattavasti alueen asukkaiden ja muiden toimijoiden olosuhteisiin, että asiassa olisi tarvetta hallintolain 41 §:n mukaiseen vaikuttamismahdollisuuksien varaamiseen. Taksasta tiedotetaan kuitenkin yleisesti siten kuin jätelain 79 §:ssä edellytetään.

Vaikutusten arviointi

Käsittelymaksuihin on tulossa maltillinen korotus, joten taksan vaikutusten arvioidaan olevan ihmisiin neutraalit tai lievästi negatiiviset. Yhdelle kiinteistölle määräytyvä käsittelymaksun muutos on niin pieni, ettei taksamuutoksella arvioida olevan vaikutusta säiliöiden tyhjennystiheyteen ja edelleen ympäristöön. Taksamuutoksella ei arvioida olevan myöskään yritysvaikutuksia.

Esitys

Jätelautakunta hyväksyy saostus- ja umpisäiliölietteiden käsittelytaksan liitteen mukaisesti jätelain 79 §:n nojalla. Käsittelymaksut yksittäisille kiinteistön haltijoille määrätään taksan mukaisesti.

Saostus- ja umpisäiliölietteiden käsittelytaksaksi tulee voimaan 1.1.2020. Jätetaksaksi astuu voimaan kuntalain 143 §:n mukaisesti, vaikka sen hyväksymistä koskevaan päätökseen haettaisiin muutosta. Jätetaksaksi on voimassa toistaiseksi, kunnes erikseen muuta päätetään. Taksaksi kumoaa voimaantullessaan jätelautakunnan hyväksymän 1.1.2016 voimaan tulleen saostus- ja umpisäiliölietteiden käsittelytaksan.

Saostus- ja umpisäiliölietteiden käsittelytaksaksi annetaan yleisesti tiedoksi jätelain 79 §:n ja kuntalain 108 §:n mukaisesti pitämällä se nähtävillä jätelautakunnan verkkosivuilla (www.jatelautakunta.fi) ja vastuukunnan eli Kuopion kaupungin verkkosivuilla 5.12.2019–13.1.2020. Lisäksi tieto lähetetään muihin toimialueen kuntiin, jotka voivat julkaista sen omilla verkkosivuillaan. Jätelautakunnan verkkosivuilla taksaksi on saatavilla myös nähtävilläpitoajan jälkeen.

Liitteet	7	9528/2019 Ehdotus saostus- ja umpisäiliölietteiden käsittelytaksaksi 1.1.2020 alkaen
		Valmistelija Saija Pöntinen etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi
		puh. +358 44 718 5066
Päätösehdotus		Palvelupäällikkö Saija Pöntinen Lautakunta hyväksyy palvelupäällikön esityksen.
Päätös		Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

